

Решение № 100

Номер 100

Година 10.08.2020

Град Мадан

Районен Съд - Мадан

На 29.07

Година 2020

В публично заседание в следния състав:

Председател:

Секретар:

Прокурор:

като разгледа докладваното от Росица Кокудева

Гражданско I инстанция дело

номер

20195430100009

по описа за

2019

година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл.200,ал.1 КТ.

Постъпила е **искова молба** с вх. № 37 от 9.01.2019 г. от Р. Д. Стоянов от гр. М., Ч. А. С. М. против "Г.М." – гр. М., с правно основание чл. 200, ал. 1 КТ и цена на иска 15 000 лева, обезщетение за претърпени неимуществени вреди. Твърди в исковата молба, че е работил по трудов договор при ответника от 10.08.1987 г. до 1.10.1995 г. като шофьор и автомонтьор след което от 11.06.1996 г. е преминал при същия работодател на друга длъжност – подземен работник доставка Твърди, че на тази длъжност е работил до 3.04.1996 г. от 3.04.2996 г. е преминал на длъжност – подземен помпиер и е работил на тази длъжност до 2.12.1996 г. от когато е назначен на длъжност подземен миньор до 8.10.1998 г. Твърди, че от 19.10.1998 г. до 23.02.2007 г. е работил на същата длъжност – подземен миньор, при друг работодател – Лъки Инвест – гр. Лъки. От 10.04.2007 г. до 2.02.2014 г., когато е уволнен на основание чл. 328, ал. 1, т. 10 от КТ, като е работил последно като подземен миньор и подземен миньор- шахтьор.Ищецът твърди, че има общ трудов стаж 28 години и 3 месеца, от които 15 години и 8 месеца подземен стаж, от които около 10 години при ответника, при когото е работил до 2.02.2014 г. Твърди, че е получил оплаквания от болки, изтръпвания в горните крайници – ръцете, от раменете, побеляване на пръстите на ръцете при студ, непостоянни болки в

кръста, поради което е постъпил на 8.10.2013 г. в Университетска М. св. Иван Рилски Е. – С., след което на 11.10.2013 г. е изписан с диагноза: Вибрационна болест от локално вибровъздействие – втори стадий, за което му е издадена епикриза. С Протокол № 8/19.12.2013 г. му е било извършено проучване на професионална болест, от което е видно, че ищецът има трудов стаж в подземни условия 16 години и 4 месеца, от които: 8 години и 1 месец в Горубсо Лъки – гр. Лъки и Лъки Инвест – гр. Лъки; а стажът му като подземен миньор е 15 години и 5 месеца. Трудовият стаж при ответника е общо 16 години и 5 месеца, от които 7 години и 4 месеца като миньор и 5 години и 1 месец като шофьор на самосвал. Твърди, че с Експертно решение № 2490 от 30.10.2014 г. на ТЕЛК при М. Д. Б. Ш. С. му е признато професионално заболяване – вибрационна болест – втори стадий с 40 % ТНР и е налице причинна връзка на професионалното заболяване в условията на труд. Твърди, че с Експертно решение № 0903 от 6.11.2015 г. НЕЛК – първи специализиран състав по неврологични болести се е произнесъл, като е отменил ЕР № 2490 от 30.10.2014 г. на ТЕЛК – С. и е върнал преписката за ново освидетелстване. Твърди, че с ново ЕР № 2064 от 29.09.2018 г. на ТЕЛК към М. Д. Б. Ш. С. на ищеца му е признато професионално заболяване – вибрационна болест – втори стадий, като процента му е намален на 30 % ТНР. А по отношение на заболяването – силикоза е отказан траен процент и в тази част ищецът твърди, че ЕР на ТЕЛК е обжалвано от него пред НЕЛК. Счита, че в резултат на това професионално заболяване, дължащо се на положения при ответното дружество труд, ищецът изпитва редица физически и психически страдания и то ежедневно, и то в областта на шията, на раменния пояс, мускулите и ставите на горните крайници. Твърди, че има периодично изтръпване, оттичане, побеляване на дланите и пръстите на ръцете. Твърди, че има слабост при захват на различни предмети и в това състояние изпитва непрекъснат дискомфорт, което се отразява на съня му, на спокойствието му, тъй като се чувства понякога непълноценен, когато е с приятели, когато има гости в къщи и когато му се налага сервиране, поради това моли съда, след като установи твърденията в исковата молба да осъди ответника да му заплати сумата от 15 000 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди, болки и страдания в резултат на професионално заболяване – вибрационна болест, втори стадий – 30 % ТНР установена с влязло в сила ЕР № 2064 от 29.09.2018 г. на ТЕЛК към М. Д. Б. Ш. – С., ведно със законната лихва върху главницата от 15 000 лева, считано от 11.10.2013 г. – датата на установяване на заболяването за първи път в УМБАЛ св. Иван Рилски Е. – гр. С.. Претендира разноски .

В законния срок по чл. 131 от ГПК е депозиран **писмен отговор** на исковата молба от Г. М. Е. – гр. М., Ч. юрк. Р. Ч. – Е., като счита че иска е допустим, но неоснователен. С оглед на обстоятелството, че освен в „. М. " ищецът е работил и в други предприятия, пълномощникът на ответника моли съда да

привлече като трети лица-помагачи по делото „. И. – гр. Лъки и „. Л. Е. – гр. Лъки, като солидарни съдлъжници с ответника по исковата молба Освен това, в писмения си отговор, на основание чл. 219, ал. 3 от ГПК е предявила **обратен иск** срещу третите лица – помагачи за съвместно разглеждане с настоящото производство. Моли съда, ако прецени че на ищеца Р. С. се дължи обезщетение за претърпени неимуществени вреди, в резултат на твърдяното професионално заболяване, то трите дружества да бъдат осъдени да заплатят определеното обезщетение, лихви и разноски, **пропорционално** на положения трудов стаж в съответното дружество. Моли съда да обърне внимание, че ищеца при постъпването си на работа при ответника е декларирал, че лицето не се води на отчет и е здрав и може да работи като подземен миньор. При последващо назначаване на ищеца в Г. М. от 18.01.2011 г. твърди, че отново е представил карта за предварителен медицински преглед от 17.01.2011 г. от Д. Р. Д. с извършени прегледи от хирург, УНГ, невролог, офталмолог, терапевт и отново е дадено заключение, че не се води на отчет и е здрав и може да работи като миньор. При преназначаването на лицето от длъжност подземен миньор на длъжност подземен миньор- шахтьор, твърди, че отново е представил карта за предварителен медицински преглед, издадена на 26.03.2013 г. от Д. Р. Д. от гр. М., със заключение, че не се води на отчет и че е здрав и че може да работи като миньор – шахтьор. Моли съда да обърне внимание, че всички тези карти за предварителен медицински преглед представляват официално удостоверителни документи по смисъла на чл. 179 от ГПК. Счита, че ищеца към 2007г, 2011 г и към 26.03.2013 г., след извършени прегледи е определен като **клинично здрав** и същият след като преустановява работа на 2.02.2014 г., намира, че е изключена възможността работата му в ответното дружество да обуславя професионалното заболяване, поради краткия трудов стаж на ищеца при ответника след 26.03.2013 г. – а именно приблизително 11 месеца. Оспорва предявения иск и по размер. Моли съда да обърне внимание, че ищеца не бива да се обогатява неоснователно за сметка на работодателя, поради това моли съда да отхвърли исковите претенции изцяло като неоснователни. Претендира за разноски, представляващи юриск. възнаграждение.

С протоколно определение от 27.03.2019г. по гр.д. №9/19г. Маданският районен съд е постановил определение за привличане на основание чл.219, ал. 1 ГПК като **трети лица-помагачи** в процеса: „. И. с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: Г., обл.Пловдив, ул. „...“ №., представлявано от Изп. директор А. Г. М., и „. Л.Е. с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: Г., обл.П. ул.“...“ №., представлявано от Изп.директор Н. Н..

Със същото протоколно определение е приел за съвместно разглеждане с първоначалната искова молба и обратни искове, предявени в срок по реда на чл.219, ал.3 ГПК от „. - гр.М. Ч. юрис.Е. против „. И. Г. и „. Л. Е. Г. с цена на иска 7 499 лева /седем хиляди четиристотин деветдесет и девет лева/ ведно със

законната лихва, считано от 11.10.2013 г. от датата на установяване на заболяването и разноските по делото, като разпределението се извърши пропорционално с оглед положения рисков трудов стаж в съответното дружество, като **размера на иска срещу „ Л.Е.-Г. е 4 481 лева**, а срещу „ И.-Г. – **3 018 лева**, ведно със законна лихва, считано от 11.10.2013 г. от датата на установяване на заболяването и разноските на двете дружества.

В законният срок е постъпил **писмен отговор** на предявените обратни иски от „ Л. "Е. Г. и от „ И. " Г. и двете дружества , представлявани от А. Т. К. оспорва изцяло предявената от Р. Д. С. претенция по смисъла на чл. 200 КТ, като намира искът му за недопустим и по съществото си за неоснователен. Твърди ,че не са верни твърденията, изложени в т. I от отговор на искова молба, депозирана от „-М.” по Гр.Д. № 09/2019г. по описа на Районен съд-М.. Счита ,че с приложените по делото доказателства, се констатира, че Р. Д. С. има трудов стаж свързан с въздействие на локални вибрации 15 години и 5 месеца, като подземен миньор и 5 години и 1 месец, като шофьор или общо 20 години и 6 месеца. Този стаж е разпределен по следния начин: 8 години и 1 месец в двете дружества, привлечени като трети лица помагачи по смисъла на чл. 219 от ГПК и 12 години и 5 месеца в ответното дружество „ М.", гр. М.. Трудовият стаж като „шофьор на тежкотоварни автомобили до 1995г., се отчита като обуславящ кумулативен риск, като същия не е отчетен при пропорционалното изчисление, досежно предявените обратни иски. Поради това намира , че предявените обратни иски по смисъла на чл. 219, ал.3 ГПК за които се твърди да са пропорционално изчислени с оглед времето, което ищецът е работил във всяко едно от трите дружества, не са изчислени коректно, като претенцията е завишена и не отговаря на принципа на пропорционалността.

Твърди ,че ищеца е работил в „ Лъки” , гр. Лъки в периода от **19.10.1998г. до 01.08.2003г.** или общо 4 г., 9 мес. и 12 дни, като подземен миньор. Ищецът е работил в „ Инвест” , гр. Лъки в периода от 01.08.2003г. до 01.01.2004г. и от 22.04.2004г. до 23.02.2007г. или общо 3 г., 3 м. и 1 дни, като подземен миньор. От карта за проведен задължителен медицински преглед на лица, работещи във вредни за здравето условия от дата 05.12.2001 г., изд. от УМБАЛ „Свети Иван Рилски” Е.-С., твърди че е видно, че същият няма оплаквания, като заключението на невролог е, че С. е клинично здрав; заключението на специалист вътрешни болести е клинично здрав. От карта за периодичен медицински преглед - Лъки от дата 23.11.2004г., счита ,че е видно, че Р. С. няма оплаквания и е клинично здрав. От карта за профилактичен преглед, изд. от „С.... Ц.” ООД, гр. Пловдив от дата 01.06.2006г., става ясно от резултатите на шерапевт/пулмолог/, че лицето е годно да работи като миньор и не се препоръчва терапия. Твърди ,че към дата 01.06.2006г., Р. С. е бил годен да работи като миньор и няма открита вибрационна болест. При постъпването си на работа в „ - М.” , Р. Д. С. е представил карта за предварителен медицински

преглед от 28.03.2007г., изд. от "Д. Н...", АИП ПМП - гр. М., със заключение, че лицето не се води на учет и е „здрав” и може да работи като подземен миньор. Извършвани са били медицински прегледи освен през 2007г., 2011г. и 26.03.2013г., от които е видно, че Р. С. не се води на учет и е „здрав” и може да работи като подземен миньор. Липсва информация обаче за здравословното състояние на ищеца към дата 02.02.2014г. От дата 26.03.2013г., когато е последния медицински преглед до дата 02.02.2014г., счита ,че няма данни при прекратяване на трудовото правоотношение, дали Р. Д. С. е бил здрав или е имал оплаквания. Намира ,че представените карти за предварителен медицински преглед представляват официален удостоверителен документ по смисъла на чл. 179 ГПК и установяват по обвързващ съда начин здравословното състояние на лицето към момента на издаването им. В този смисъл, счита ,че има представени карти за извършени медицински прегледи на 05.12.2001 г., на 23.11.2004г. и на 01.06.2006г., както и при постъпване на работа в „-М.” от дата 28.03.2007г., което означава, че същият е постъпил здрав в дружеството, не се е водил на учет и не е имал професионално заболяване. Поради това намира ,че следва да се кредитира с достоверност именно този факт, че при постъпване на работа в „-М.” , работникът е бил здрав и годен за работа като миньор. Твърди че няма категорична информация, при прекратяване на трудовото му правоотношение при ответника „-М.” , дали същият е бил здрав, тъй като последните 11 месеца, не са му правени изследвания. След прекратяване на трудовото му правоотношение твърди ,че е издаден медицински документ, в който е отразено, че при лицето е налице професионална болест. Именно в рамките на тези 11 месеца, в които ищецът е работил в „-М.” и за които няма извършени медицински прегледи е възможно да се е появило и развило заболяването, още повече като се вземе в предвид, че именно в този период е изпълнявал длъжността шахтьор, свързана с многократно по-високо вибровъздействие, в сравнение с другите длъжности, които е изпълнявал като подземен работник. Твърди ,че за период от 10.04.2007г. до 01.01.2010г. и за период от 16.11.2012г. до 02.02.2014г., Р. Д. С. е работил като миньор-шахтьор в „- М.” . Т.е. назначен е бил като шахтьор, който прокарва шахти в рудника. Твърди ,че при изпълнение на този вид дейност вибрациите са много по-големи, в сравнение с работата на миньор, защото при шахтьора, пробивния инструмент се държи на ръка без стойка. Експозицията на вибрации и последващото вибровъздействие при шахтьора, счита ,че са многократно завишени, в сравнение с тези при работата като миньор. Заради вредните и трудни условия при прокарване на шахти се получават големи възнаграждения. Твърди ,че има сведения, че Р. С. е получавал приблизително по 12 000 лв. месечно като шахтьор, което говори за наличието на тежки и вредни условия на труд. В сравнение с тези вредни и тежки условия на труд, като шахтьор, свързани с високо-вибрационна дейност, в двете представлявани от А.К. дружества,

твърди ,че същият никога не е работил с пробивно-вибрационни инструменти/пистолет и телескоп/. Това се потвърждава от приложените бригадни сметки, в които са описани извършваните от лицето работи. Твърди че през цялото време, не е използвал пробивни вибрационни инструменти /пистолет и телескоп/.Твърди ,че в този период, докато все още е бил на длъжност миньор-шахтьор в „-М.” , се появяват първите оплаквания на Р. С. за което бил неколнократно консултиран и лекуван от невролог за Д. Увреждане на междупрешленните дискове в поясния отдел с радикулопатия /амб.л. 01.11.2013г.; 15.11.2013г.;03.12.2013г.;12.12.2013г./, епикриза / №03290/2013г./ на НО-М.-М. с Ро-на лумбални прешлени; Дископатия Л4-Л5, Л5-Ес1. Спондилоза, ЕНГ - увреда на н.перонеус вдясно /аксонален тип на увреда/, преднокоренчева увреда на Л5, Ес1 коренчета.От допълнителен лист № 2 към ЕР № 903/06.11.2015г. на Р. Д. С. се констатира, че същият съобщава от около 4-5 години оплаквания от непостоянна кашлица с променлива експекторация, периодично хриптене в гърдите по етапна епикриза от ОГ1Л има регистрирани остри инфекции на горните дихателни пътища 2009г., 2012г. - м. 01,02, м.Ю. Последните години започнал лесно да се уморява. Моли съда да обърне внимание ,че оплакванията се появяват за първи път при работодателя „- М.” и то не непосредствено при започване на работа там, а няколко години по- късно.Счита ,че е вярно изложеното в отговор на искова молба, че условието за признаване на това заболяване за професионално, съгласно Списъка на професионалните болести /СБП/, е доказано непрекъснато професионално въздействие - общи и локални вибрации - минимум 6 /шест/ години с отчитане наличието на синергично действащи фактори.Счита ,че от постъпването му в „-М.” на дата 29.03.2007г. до прекратяване на трудовото му правоотношение на 02.02.2014г., е изминал този период, като дори са изминали 7 години. Преди тези 7 години, той е бил здрав, като същото е констатирано в картите за периодични медицински прегледи. Намира ,че ако същият е развил твърдяното заболяване, то се е случило в рамките на последните 11 месеца при ответника, тъй като твърди ,че липсват медицински прегледи в този период, като предпоставката е била работата отново в „-М.” , считано 6 години назад от датата на констатирането му. Твърди ,че е изключена вероятността Р. С. да е заболял от професионално заболяване от вибрации, докато е работил в представляваните от А.К. дружества, тъй като същият **не е извършвал там пробивно-взривни** и други подобни **дейности**. Оспорва предявения иск и по размер.Намира че не са били изчислени пропорционално претендиранати суми, съобразно положения от ищеца трудов стаж във всяко едно от трите дружества. Още повече намира ,че не е отчетено, че в различните дружества, макар и да е извършвана подземна работа, същата не е идентична, като в представляваните от нея дружества ищецът не е извършвал пробивно-взривни работи, където се отчита въздействие на вибрации.Моли съда да обърне внимание ,че в Експертно

решение на ТЕЛК от 29.09.2018г., изд. от М. „Д. Б. Шукеров”, е отразено, че лицето е работоспособно, като в допълнителния лист към него е отразено добро общо състояние. Същият е пенсионер по ИВС- първа категория труд. Поради това счита ,че очевидно констатираното заболяване не пречи на неговата работоспособност, както и наличие на добро общо състояние, поради което намира, че претенцията в исковата молба е завишена.Моли съда да постанови справедлив С. акт. с който да остави без уважение предявените спрямо представляваните от А.К. дружества, искове по чл. 219, ал. 3 ГПК, като неоснователни, необосновани и недоказани.Претендира разноски .

С протоколно определение от 03.10.2019г. по гр.д. №9/2019г. Маданският районен съд е допълнил доклада си по чл.146 ГПК с направеното от А.К. , пълномощник на третите лица помагачи **възражение за погасяване по давност** на законните лихви върху дължимото обезщетение по чл.200 КТ ,считано от 11.10.2013г. до 3 години преди датата на подаване на исковата молба **-09.01.2019г.**

В съдебно заседание пред районен съд гр.М. ищецът Р. Д. С. се явява лично и с П. си А.С. М.,който поддържа изцяло исковата молба , ведно с всички законни последици.Претендира разноски Представя писмена защита.

Ответникът „. М. " гр.М. се представлява от юриск.Е. А. , която поддържа становището ,изразено в подробния писмен отговор на исковата молба както и допълнителен отговор -уточнение Счита ,че исковата претенция е неоснователна и моли съда да я отхвърли Алтернативно , ако съдът не намери достатъчно основания за отхвърляне на исковата претенция ,то моли съда да съобрази присъденото обезщетение с реално претърпените вреди от ищеца -болки и страдания в резултат на "вибрационната болест" Моли съда да уважи предявените обратни искове като разпредели дължимото обезщетение съобразно положения във всяко едно от дружествата рисков трудов стаж Претендира разноски.Представя писмена защита

Третите лица -помагачи и ответници по обратния иск „. Л. "Е. Г. и „. И. Г. се представляват от А. Т. К. ,която поддържа становище ,че иска е неоснователен и моли съда да го отхвърли.Моли съда да отчете съпричастността на ищеца ,с оглед на това ,че той умишлено е прикривал ,че има някакви болки ,само за да може да продължи работа и да получава по -високо възнаграждение Счита че по този начин ищеца е бил съпричастен за влошаване на здравословното му състояние.Претендира разноски.Представя писмена защита.

Съдът намира, че така депозираната искова молба и обратна искова молба са **процесуално допустими.**

Маданският районен съд след като се запозна с исковата молба представените писмени отговори и депозираният от „. М. " гр.М. обратен иск ,след като анализира многобройните писмени и гласни доказателства и експертизи по делото ,направи следните фактически и правни изводи :

Предявен е от Р. Д. С. срещу" Г.М. " гр.М. за сума 15 000 лева иск с правно основание чл. 200, ал. 1 КТ за обезщетение за претърпени неимуществени вреди от професионално заболяване – вибрационна болест втори стадий, 30 % ТНР, с влязло в сила на 17.12.2019г. експертно решение № 2064 / 29.09.2018 г. на ТЕЛК към М. Д. Б. Шукеров – гр. С. и препотвърдилите го ЕЛ на НЕЛК №0518/04.04.2019г. и ЕР №2153/177/07.11.2019г. на ТЕЛК при М. Д. "Б. Шукеров |"С. ,ведно със законната лихва върху главницата ,считано от от 11.10.2013г. и разноските по делото

По делото е била назначена ,изслушана ,неоспорена и приета Минно-техническа експертиза като в.л.Х. К. установява ,че Р. С. при заемане на длъжността „подземен миньор” в „.-Лъки”Е. и „. Инвест” в периода от 19.10.1998г. до 31.12.2003г. е извършвал дейности свързани с ремонт на шахти и околошахтови съоръжения - подмяна на разстрели, водачи, мрежи, площадки и стълби в пътеходното отделение, тръбопроводи, юмруци и пробутвачи и ръчна работа с тежести.При извършване на гореописаните дейности е работил със следните инструменти: **къртачен чук, пробивен чук**, електрожен, кирка, лопата, **боен чук, киркочук**, секач, пробой, гаечни ключове, бургии, лостове, тресчотка, крик и въжета.Къртачните и пробивните чукове са механични ръчни инструменти, които генерират вибрации.5,9% от полагащото се време за всички извършени работи на бригадата е времето за направа 592 броя дупки за разстрели с къртачен чук (къртач).Вещото лице установява ,че Р. С. в периода от 22.04.2004г. до 23.02.2007г. при заемане на длъжността „подземен миньор” в „. Инвест” е извършвал присъщните дейности за миньор – подземен добив на полезно изкопаемо с използване на пробивно взривни работи, скрепериране и прокарване на минни изработки (ортове, комини, ниши, нарезни). От обобщените данни на бригадните сметки, изпратени с e-mail от 11.11.2019г. по делото,вещото лице установява , че пробивно – взривни работи са **60%** от полагащото се време за всички извършени работи на бригадата.Работното оборудване, което е използвал при работа с пробивен пневматичен чук и скрепер.При извършване на пробивни работи е използвал пневматен чук, който генерира вибрации.

Вещото лице установява ,че дейностите, които е извършвал Р. С. при заемане на длъжността „миньор шахтьор” в „.-М.” от 10.04.2007г. до 01.01.2010г. и от 16.11.2012г. до 02.02.2014г. са монтиране, демонтиране и ремонт на всички видове крепежи и конструкции на вертикални шахти, центриране и отвесиране на крепежни конструкции, извършване ремонт на шахта, пътеходно отделение, подемна уредба и околошахтов комплекс - смяна на водачи, въжета, подечни съдове, монтаж и демонтаж на кабели и тръбопроводи и ръчна работа с тежести.При извършване на гореописаните дейности Р. Стоянов е работил със следните инструменти са: пневматичен **къртачен чук**; **електрически къртачен чук, пробивен чук**, бормашина, бензинова резачка, ъглошлайф, електрожен, кислороден, кирка, лопата, **боен чук**, киркочук, секач, пробой,

гаечни ключове, бургии, лостове, тресчотка, кербови клещи, крик. Вещото лице установява ,че част от тези ръчни инструменти генерират вибрации - пневматични чукове, моторни триони, ударно-пробивни инструменти, шмиргели, шлайф-машини и дървообработващи машини. Вещото лице установява ,че ищеца Р. С. когато е работил като „подземен миньор” е бил изложен повече на вибровъздействие, отколкото като „миньор - шахтьор”. Вещото лице установява ,че при заемането на длъжността „подземен миньор” е по-вероятно вибровъздействието да е ежесменно, отколкото при „миньор - шахтьор”. Вещото лице Х. К. установява че Р. С. при заемане на длъжността „подземен миньор” в „.-М.” от 02.12.1996г. до 16.06.1998г. в рудник „инж. Ангел Янакиев“, от 16.06.1998г. до 08.10.1998г. в участък „Северна Петровица“ и от 20.01.2011г. до 16.11.2012г. в рудник „Крушев дол“ е извършвал присъщните дейности за миньор – подземен добив на полезно изкопаемо и прокарване на минни изработки (галерия, комини, заезди) с използване на **пробивно взривни работи**, крепене, скрепериране, работа с товарачна машина. Работното оборудване, което се използва при работа е **пробивен пневматичен чук, къртачен чук**, скрепер, товарачна машина. За извършване на добивни и проходчески работи се използват ударно пробивни инструменти – пробивни и къртачни чукове, който генерират вибрации.

По делото е назначена допълнителна минно-техническа експертиза която е приета от съда като обективна и изключително компетентно изготвена Вещото лице Х. К. установява ,че е посетил дружество „. М.” , предоставени са му били ведомостите за Р. С. и трудно четящите месечни доклади от комисия за извършен замер и приета извършена работа за периода от октомври 2007г. до март 2008г. Установява че „. М.“ му отговорило с писмо ,че не е предавало бригадни сметки в „Държавен архив” гр. С.. Представени са Удостоверения за brutния доход по месеци изх. №№ 970 и 971 от дата 20.07.2020 г. на „. М.“ , на Р. С. за получен доход от трудово/служебно правоотношение - с „. М. " от януари 2011г. до февруари 2014г. Вещото лице установява ,че от приложените към делото материали от „.-М.” (от лист 283 до лист 590) е видно, че Р. С. на длъжността „миньор шахтьор” е работил по ремонта на шахти от 10.04.2007г. до 01.01.2010г. и от 16.11.2012г. до 02.02.2014г. видно от Докладите от комисии от рудниците (участъците) за извършен замер и приета извършена работа от бригадата. Вещото лице установява,че ищеца в посочените периоди е работел с къртачен чук, електрически къртачен чук, пробивен чук, бормашина, бензинова резачка, ъглошлайф, електрожен, кислороден, кирка, лопата, боен чук, киркочук, секач, пробой, гаечни ключове, бургии лостове, тресчотка, кербови клещи, крик. Част от тези инструменти генерират вибрации - къртачен чук с вибрационна характеристика степен „трета“, за която се присъждат 60 точки по Наредба за комплексно оценяване условията на труд на Министерството на труда и социалните грижи и Министерството на здравеопазването чл. 1 ПМС № 169 от

28.08.1991 г. за решаване на някои въпроси, свързани с договарянето на работната заплата и пробивен чук с вибрационна характеристика степен „четвърта“, за която се присъждат 110 точки по същата Наредба. Вещото лице е категорично, че поради **липса на бригадни или индивидуални сметки в „-М.“** е неизвестно полагащо се време по норма на дейностите, при които участниците са работили с инструменти генериращи вибрации и общото полагащото време за всичките извършени работи и е невъзможно да се определи процентното вибровъздействие. В много малка част от извършваните работи от бригадата за ремонт на шахти, в която е работил Р. С. като миньор-шахтьор в „-М.“ от 10.04.2007г. до 01.01.2010г. и от 16.11.2012г. до 02.02.2014г., са използвани инструменти генериращи вибрации. Вещото лице е отговорило в допълнителното заключение, че само при индивидуални разчети за заплащане, с използване на **норми време**, е възможно да се определи процента на вибровъздействие на работник. При използване на данни от бригадните сметки вещото лице счита че е възможно само да се определи процента на вибровъздействие на цялата бригада, но не е възможно да се преизчисли процента вибровъздействие от бригадна сметка за отделен неин член като се вземат в предвид почивките, отпуските и работните часове. Вещото лице установява, че удълбаването на шахта „Капитална“ на рудник „Крушев дол“ е извършено в периода 2006 - 2011 г.“. Р. С. е работил като подземен миньор II степен без бомбаджийска книжка в р-к „Крушев дол“ на „-М.“ от 20.01.2011г. до 01.06.2011г. в бригадата на В. Е. под хор. 450 наклонена галерия между хор. 450 и хор. 425. Р. С. от 01.06.2011г. до 10.12.2012г. е ръководил е миньорска бригада „хор. 425 Р. Стоянов“ в р-к „Крушев дол“ и е сключил е договор № 41/15.06.2011 год. (Приложение № 4) за акордно възлагане и изпълнение с „. . Изпълнението на договор № 41/15.06.2011 год. (Приложение № 3) за акордно възлагане и изпълнение между „. и миньорска бригада на рудник „Крушев дол“ с ръководител - Р. Д. С. са представени актове за извършени минни работи на рудник „Крушев дол“, „-М.“ от миньорската бригада „хор. 425 Р. С.“ в р-к „Крушев дол Във ведомостите за периода от 20.01.2011г. до 10.11.2012г. и в актовете за извършените минни работи на рудник „Крушев дол“, „-М.“, вещото лице установява, че няма данни за Р. С. с какви инструменти е работил и дали е бил подложен на вибрационно въздействие. Вещото лице установява, че Р. С. е работил като подземен миньор II степен без бомбаджийска книжка в р-к „Крушев дол“ на „-М.“ от 20.01.2011г. до 01.06.2011г. в бригадата на В. Е. под хор. 450 наклонена галерия между хор. 450 и хор. 425. е използвал пробивен пневматичен чук, товарачна машина, вагони. Работил е с пробивен пневматичен чук, който генерира вибрации. Вещото лице установява, че поради липса на бригадни или индивидуални сметки в „-М.“ е неизвестно полагащо се време по норма на дейностите, при които участниците са работили с инструменти генериращи вибрации и общото полагащото време за

всичките извършени работи и е невъзможно да се определи процентното вибровъздействие.

Вещото лице установява ,че Р. С. е работил в Автобаза Иво Р/У на Г. на товарни автомобили „ЗИЛ 130“ и „ГАЗ 53“ в периода от 11.11.1992 г. до 01.04.1994 г. с вибрационна характеристика степен „първа“, за която се присъждат 13 точки по Наредба за комплексно оценяване условията на труд на Министерството на труда и социалните грижи и Министерството на здравеопазването чл. 1 ПМС № 169 от 28.08.1991 г. за решаване на някои въпроси, свързани с договарянето на работната заплата. Р. С. като „подземен работник доставка“ в Горубсо в периода от 11.01.1996г. до 03.04.1996г., не е работил с инструменти, генериращи вибрации и не е бил изложен на вибровъздействие.

В съдебно заседание на 29.07.2020г. пред районен съд гр.М. вещото лице Х. К. установява ,че в първата експертиза е записал на кои страници от докладите е работено с инструменти, които създават вибрации. Тези инструменти, които е записал, че къртачия чук е от 3-та категория труд по Наредбата за допълнителните възнаграждение от 1991 г. Ако е шахтьор, използва къртачен чук. Установява ,че не се използва ежедневно този къртачен чук. Като миньор вече се работи с пистолет - пневматичен пробивен чук, Р. С. **е работил почти ежедневно с такъв пистолет**, който създава вибровъздействие върху тялото. Не само в ,, , а и в ,, И. също е работил като миньор с такъв пистолет. С телескоп е работил в ,, , също и в ,, И.. Вещото лице установява ,че този телескоп също има вибрационно въздействие върху тялото. Зависи на каква изработка, различно е ползването на телескопа. В ,, не е работил често с такъв телескоп. Когато е работил в ,, И. и ,, М.“ е използвал такъв телескоп, когато е работил на комин. Има данни, че Р. С. е работил на комин в ,, И.. Р. е работил на две длъжности в ,, , докато в ,, -Л. и ,, И. се е водил само на една длъжност, но е изпълнявал длъжност по поддръжка на вертикални шахти, което е равно на това, което е работил в ,,Мадан“ като миньор-шахтьор. При прокарване на галерии има пробивно-взривни работи, освен това има крепене и транспортиране на отбитата маса. При пробивно-взривни работи миньорите използват пистолетите, които генерират вибрации. Вещото лице установява че няма други доказани инструменти, освен пистолета, които да имат вредно въздействие върху тялото на човека. Вещото лице установява ,че по задача №4 не може да отговори по акордния договор № 41/15.06.2011 г., в него е записана задачата и възнаграждението, но няма срокове за изпълнение, за да се определи договора като акорден. Вещото лице уточнява ,че в първата експертиза е записано, че това е коефициент на вибрации на цялата бригада, а не на отделен човек, и това дава някакво сведение какъв е порядъка на работа с инструменти, които генерират вибрации на едната длъжност, и на другата. Няма е бригадни сметки за ,, , за да може да използва данните за пресмятане. Не е възможно на база на другата

документация да направи такова изчисление. Работил е върху документи, които има. Вещото лице счита, че не е възможно да се изчислят от изброените от юриск. А. дейности, процента на вибровъздействие, защото няма документ, в който да е нормирано времето, а фактически няма бригадна или индивидуална сметка, за да може да се вземат данни, за да се изведе коефициента на вибровъздействие.

По делото е била назначена, изслушана, приета и неоспорена съдебно-медицинска експертиза като в.л. Х. Б. М.-специалист -неврохирург, след като се запознава с многобройната медицинска документация, приложена по делото, установява, че Р. С. е постъпил за лечение в УМБАЛ „Свети Иван Рилски” Е. – С., Клиника по професионални заболявания, Неврологично отделение на **08.10.2013** г. по повод появили се оплаквания от болки и изтръпване на горните крайници, побеляване на пръстите при студ, непостоянни болки в кръста. Общ трудов стаж - 30 г.: 2 г. хлебар; 12 г. шофьор на тежко-товарен автомобил; 16 г. миньор, на забой и продължава.:

Неврологичен статус: Двустранно намален слух (хипакузис билатералис). Активни и пасивни движения извършва в пълен обем със запазена скорост и мускулна сила; непроменен мускулен тонус. Координация и походка – б.о. Сухожилни и надкостни рефлексии – умерено живи, отслабени стилорадиални двустранно, патологични рефлексии липсват. Сетивност – дистална повърхностна хипестезия в горните крайници за допир и болка. Вегетативна нервна система: дантелен рисунък +/-, спонтанна хиперхидроза +/-, еритроцианоза на ръцете, синдром на Лавастин +/- (При натиск на дланната и ходилната повърхност на крайната фаланга на първи пръст възниква бяло петно, което в норма се задържа 2-4 секунди. Удължение на времето на побледняване повече от 4 секунди свидетелства за нарушено кръвообращение).

ОКОНЧАТЕЛНА ДИАГНОЗА: ВИБРАЦИОННА БОЛЕСТ ОТ ЛОКАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ – ВТОРИ СТАДИЙ. ПРИДРУЖАВАЩИ ЗАБОЛЯВАНИЯ: ТИНИТУС СИНДРОМ.

Вещото лице установява, че е извършил личен преглед на 16.02.2020 г. на Р. С. При прегледа съобщава оплаквания от постоянни болки в раменете и лактите, схващане на краката, изтръпване, схващания и слабост в ръцете, изпускане на предмети, посиняване на пръстите на ръцете при студово въздействие с чувство на оточност, болки в кръста, коленете, изтръпване на пръстите на краката. Същият е пенсионер от 2010 г. Вещото лице М. установява, че според данните от последните болнични лечения през 2019 и 2020 г. и извършения от в.л. личен преглед, общото здравословно състояние на ищеца Р. С. е добро, но продължават оплакванията от постоянни болки в раменете и лактите, схващане на краката, изтръпване, схващания и слабост в ръцете, изпускане на предмети, посиняване на пръстите на ръцете при студово въздействие с чувство на оточност, болки в кръста, коленете, изтръпване на

пръстите на краката.

Вещото лице дава заключение ,че през последните 6 години Р. С. не е подложен на вредни за здравето външни въздействия, в частност вибрационни и студови. Провеждал е многократни болнични и домашно-амбулаторни лечения с добро клинично повлияване. Към момента характерните оплаквания и специфичните симптоми на вибрационната болест са по-слабо изразени, кожата на ръцете е топла и нормален цвят, микроциркулацията е подобрена. Като цяло прогнозата за развитие на констатираното професионално заболяване „Вибрационна болест, втори стадий” е благоприятна. Намира ,че между положения от ищеца труд при ответника и професионално му заболяване „Вибрационна болест, втори стадий” е налице причинна връзка. Между констатираното професионално заболяване „Вибрационна болест, втори стадий” и изпитваните от ищеца болки и страдания, описани в исквата молба, е налице причинна връзка. Болките и страданията при това заболяване имат постоянен характер, умерен интензитет и дългогодишна продължителност. Вещото лице установява ,че вибрационната болест представлява специфично професионално заболяване свързано с въздействие на производствени вибрации върху организма. Вибрациите са механични колебания предизвикани от външна принудителна сила с периодично повтарящи се движения. За характеристика на вибрациите се използват данните от спектрограмата включваща амплитуда и честота. В зависимост от физичните си параметри, вибрациите оказват различно действие върху организма. Нискочестотните вибрации до 30 Hz предизвикват нервно-мускулни, костно-ставни и атонични (разширяващи съдовете) промени. Високочестотните вибрации над 100 Hz водят до ранни сетивни промени и вазоспазъм. Вибрациите са специфичен адекватен дразнител на ЦНС, които водят до нарушена централно-нервна регулация на съдовия тонус. Вибрационната болест се характеризира с доминиращо разстройство на ЦНС, с бавно, постепенно развитие, фазово протичане и клинична картина от локални и общи прояви от страна на целия организъм. Вибрационна болест от локално въздействие възниква след 5-6 години трудов стаж. При началния стадий оплакванията са оскъдни или липсват, налице е лек тремор на пръстите и снижен вибрационен усет-хипопалестезия лека степен. Характерна е болката в пръстите след работа, което отзвучава по време на работа. Оплакванията са тръпнене на пръстите, чувство на студ, схващане, неловки движения, хватателна слабост, пристъпи от мъртви пръсти. При оглед пръстите са оточни, кожата е задебелена, налице е чупливост на ноктите, те са стриирани, изтънели. Появява се хипотрофия в мускулатурата на пръстите, на дланта, постепенно се обхваща цялата ръка. Слухът намалява, хипопалестезията е средна степен. Кожната температура (на 4 ти пръст) спада от 28°C(норма) до 22-25°C. При капиляроскопия се виждат спастично свити капиляри. На рентгенография се вижда остеопороза в костите на китките и пръстите,

кистовидни просветлявания. Нарушена хватателна слабост и неловки движения се описват като характерни симптоми при втори стадий на това заболяване. УВещото лице сочи ,че към момента не се установяват нарушения в юмручния захват за двете ръце и други двигателни нарушения за горните крайници. Описаните болки и страдания се отразяват на съня, на емоционално-психическото състояние, на качеството на общуване с хора на заболялото лице. Според вещото лице за втори стадий е характерна болката в пръстите след работа, което отзвучава по време на работа. Оплакванията са тръпнене на пръстите, чувство на студ, схващане, неловки движения, хватателна слабост, пристъпи от мъртви пръсти. При оглед пръстите са оточни, кожата е задебелена, налице е чупливост на ноктите, те са стриирани, изтънели. Появява се хипотрофия в мускулатурата на пръстите, на дланта, постепенно се обхваща цялата ръка. Слухът намалява, хипопалестезията е средна степен. Кожната температура (на 4 ти пръст) спада от 28°C (норма) до 22-25°C. При капиляроскопия се виждат спастично свити капиляри. На рентгенография се вижда остеопороза в костите на китките и пръстите, кистовидни просветлявания.

Според в.л.М. условията на труд и като шахтьор, и като миньор са свързани с приблизително равни по вредност вибрационни въздействия. На база медицинската документация, удостоверяваща здравословното състояние на Стоянов през годините, може да се приеме, че началните оплаквания и симптоми на вибрационна болест започват в периода 2004-2006 г. и се манифестират през 2013 г., когато е проведено болнично лечение в УМБАЛ „Свети Иван Рилски” Е. – С., Клиника по професионални заболявания, Неврологично отделение, с поставена диагноза: "Вибрационна болест от локално вибровъздействие – втори стадий, "впоследствие потвърдена като професионално заболяване по надлежния ред.

В съдебно заседание пред районен съд М. в.л. М. установява че при самия личен преглед, извършен на Р. С. има запазени активни движения, запазена мускулна сила на крайниците, има симптоми, които все още говорят за тази вибрационна болест и вегетативни нарушения на горните крайници, но реално той не е в момента тежко инвалидизиран, той може да върши нормални, ежедневни трудови неща. В резултат на системно лечение, балнеосанаториални процедури, няколко пъти в годината, всичко това според в.л. може да доведе до още по-нататъшно подобряване на състоянието му. В този смисъл счита ,че прогнозата е благоприятна Ошипяването е свързано с целия му трудов стаж, цялата му житейска хамалогия, неблагоприятни условия, микроклиматични, студови фактори, ошипяването е нормален закономерен процес на стареене на организма, но при едни вредни условия настъпват много по-бързо и с по-тежка клинична картина. Има някои прилики с вибрационната болест, като болки, изтръпване, мравучкане. Има други, които са специфични само за вибрационна болест. През 2004 г. обаче в Лъки

пак при преглед периодичен медицински, невролога е поставил диагноза: **миотендивит на предмишницата** повече в ляво“, която значи хронично възпаление на двете предмишници повече вляво, т.е. Той вече 2004 г. има заболяване на двете ръце, които тогава не са възприети като професионално заболяване. След това 2006 г. пак профилактичен преглед м.юни, невролога пише: „съмнение за вибрационна болест“. После 2007 – клинично здрав, 2011 г. - клинично здрав, 2013 г. вече се появява вибрационната болест, даже при един предварителен преглед за кандидатстване на работа в Горубсо-М. невролога отрича оплакване, и е записано „данни за ВБ“. Вещото лице не знае какво означава здрав, един човек, който от 2004 г. има поставени диагнози за ВБ и за шипове. Доколкото си спомня, като попитал Р. С. за тези въпроси, той му казал, че има деца-студенти, които трябва да издържа. И да го боли, казва, че не го боли, за да работи.

Пред районен съд гр.М. е разпитан св. Б. М. ,който установява ,че работил с ищеца в Лъки през 2002,2003 и 2004г. ,а после и в Крушев дол .Р. С. работил като миньор , а той като извозвач Обикновено миньорите работят с бързооборотни ударни и пробивни машини като пистолети , скрепери ,въздушни резачки ,дрелки .С тези инструменти непрекъснато е работил и Р. С. . В Лъки Инвест установява ,че са работили февруари и март 2004г , а в Горубсо М. работили около две години като Р. С. бил шахтьор в Г. М. и трудовата дейност на шахтьорите е да използват дрелки ,бормашини ,разстрели ,да бурят и вибрациите са много силни В тази насока са и показанията на св. П. К. , бивш колега на Р. С. Същият установява ,че работата е тежка и много специфична. Основната дейност им е била да прокарват вертикални шахти ,а в Г. М. правели удълбаване на шахти .

Св. С. С. ,съпруга на ищеца установява пред първата инстанция ,че от 2001г са семейство и най-напред Р. работил в Лъки като миьор. Към 2004-2005г. започнал да се оплаква от болки в ръцете изтръпване ,подуване ,зимата му побеляват ръцете Установява ,че има вечери когато въобще не можел да заспи от болки в ръцете и приема болкоуспокояващи лекарства .Установява ,че му треперят ръцете и затова се притеснява да пие кафе с приятели. Не може да вдига тежести.От 2010г. 2011г. започнал да ходи по доктори и от тогава пие редовно лекарства. Сега не работи ,получава пенсия.

На въпрос по реда на чл.176 ГПК ищецът Р. С. заявява пред районен съд гр. М. ,че е миньор ,с пистолета бури забоя ,зарежда и гърми и това прави седем часа в деня .Установява ,че е имало случаи да работи по 31 дни и в Г. М. и в Лъки И в двете дружества е работил на ненормиран работен ден .Установява че и от „. М." са го викали извънредно да работи ,както и в дружествата в Г. като възнаградението му е заплащано според работата.

При така установената фактическа обстановка съдът намира ,че така предявеният иск с правно основание чл.200,ал.1 КТ е изцяло основателен и доказан и следва да бъде уважен.

Ще следва да бъде осъден ответника Г. М. " гр.М. да заплати на Р. Д. С. обезщетение за причинени неимуществени вреди от професионално заболяване – вибрационна болест втори стадий, 30 % ТНР, с влязло в сила на 17.12.2019г. експертно решение № 2064 / 29.09.2018 г. на ТЕЛК към М. Д. Б. Шукеров – гр. С. и препотвърдилите го ЕЛ на НЕЛК №0518/04.04.2019г. и ЕР №2153/177/07.11.2019г. на ТЕЛК при М. Д. "Б. Шукеров "С. , в размер на **15 000 лева** .

Съгласно правилото на чл.52 ЗЗД съдът определя обезщетението за неимуществени вреди по справедливост. Както е посочено в раздел II от мотивите на ППВС №4 /23.12.1968г. ,които са запазили действието си хипотезата на чл.200,ал.1 КТ и ответника носи отговорност за претърпените неимуществени вреди . Тази отговорност е **гаранционна и обективна**, поради което работодателят дължи обезщетението, независимо от това дали вредите са настъпили от виновно действие на негови работници или служители, от такива действия на трети лица или пък от действията на пострадалия работник или служител. Работодаелят би могъл да се освободи от тази отговорност само в предвидения в чл.201,ал.1 КТ случай, а именно, когато пострадалият работник или служител е причинил умишлено увреждането,/какъвто не е настоящия случай.

Ще следва да бъде присъдено обезщетение в размер на 15.000 лева за причинените неимуществени вреди ,ведно със законна лихва ,считано от **09.01.2019г.** до окончателно изплащане на сумата .

Ще следва да бъде отхвърлен като неоснователен и погасен по давност акцесорния иск за законна лихва за периода от 11.10.2013г. до 09.01.2019г. на основание чл.111,б"в" ЗЗД.

По силата на чл. 127, ал. 1, т. 3 КТ работодателят е бил длъжен да осигури на работника здравословни и безопасни условия за труд,каквито „ М." гр.М. не е осигурил и това е видно от основната , допълнителната минно-техническа експертизи , а и от показанията на свидетелите.

Категорично от многобройните доказателства по делото се установява , че ищеца е работил при ответника „ М. " гр.М. по трудов договор от 10.08.1987 год.до 01.10. 1995 год.като шофьор и автомонтьор,след което от 11.06.1996 год.преминава при същия работодател на друга длъжност-"подземен работник доставка",на която длъжност работи до 03.04.1996 год.От 03.04.1996 год.преминава на длъжност"подземен помпиер"и работи на нея до 02.12.1996 год.От 02.12.1996 год.е назначен на длъжността"подземен миньор", на която длъжност работи до 08.10.1998 год.От 19.10.1998 год.до 23.02.2007 год.работи на същата длъжност"подземен миньор" при друг работодател - „ И. Г. и от 10.04.2007 год. до 02.02.2014 год.,когато е уволнен на основание чл. 328 ал.1 т.10 от КТ последно е работил при ответника на длъжност „подземен миньор" и „подземен миньор шахтьор".Общия трудов стаж стаж на Р. С. е 28 год. и 3 мес.,от които 15 год. и 8 месеца подземен стаж,от който подземен

стаж около 10 години при ответника,където е работил последно до 02.02.2014 год.

Не се спори по делото ,че с влязло в сила Експертно решение № 2064 от 176/29.09.2018 год.на ТЕЛК към М."Д. Б. Шукеров"С.,и потвърдено с ЕР на НЕЛК № 0518 от 060/04.04.2019 год.,и ЕР № 2153 от 177/07.11.2019 г. на ТЕЛК при М."Д. Б. Шукеров" „влязло в сила на 17.12.2019 г. е било установено по безспорен начин,че Р. Д. Стоянов в резултат от работата му при ответника и привлечените по делото трети лица е заболял от професионално заболяване,а именно :

вибрационна болест ,втори стадий ,30 % ТНР.

Налице е причинно-следствена връзка между работата при ответника " Г. М. "гр.М. и настъпилото професионално заболяване.Категорично се установява от минно-техническата експертиза и медицинската експертиза, а и от гласните доказателства ,че Р. С. е работил с ударни инструменти през по-голяма част от работата си както при ответника така и при двете ответни дружества Г. Лъки Е. Г. и Лъки Инвест " Г. и е бил поставен под непрекъснато вибровъздействие Установява се ,че ищеца изпитва значителни физически и психически страдания ежедневно и продължава да изпитва такива , особено нощем..Тези болки са в областта на шията и на раменния пояс,мускулите и ставите на горните крайници.Появява се периодично изтръпване,оттичане и побеляване на дланите и пръстите на ръцете.Засилва се слабостта му при захват на различни предмети.Изпитва непрекъснато дискомфорт от това състояние.,тъй като има тремор на ръцете ,не може да вдига тежести То се отразява на съня му,като го разстройва ,а също и на самочувствието му,тъй като се чувства понякога непълноценен-когато е с приятели навън в заведения на кафе,когато има гости в къщи. Същият е пенсионер от 2010 г.Вещото лице М. установява ,че според данните от последните болнични лечения през 2019 и 2020 г. и извършения от в.л. личен преглед, общото здравословно състояние на ищеца Р. С. е добро,но продължават оплакванията от постоянни болки в раменете и лактите, схващане на краката, изтръпване, схващания и слабост в ръцете, изпускане на предмети, посиняване на пръстите на ръцете при студово въздействие с чувство на оточност, болки в кръста, коленете, изтръпване на пръстите на краката. Появява се хипотрофия в мускулатурата на пръстите, на дланта, постепенно се обхваща цялата ръка. Описаните болки и страдания се отразяват на съня, на емоционално-психическото състояние, на качеството на общуване с хора на заболялото лице.Според в.л.М. условията на труд и като шахтьор, и като миньор са свързани с приблизително равни по вредност вибрационни въздействияСпоред в.л. М. благодарение ,че ищеца е провеждал многократни болнични и домашно-амбулаторни лечения с добро клинично повлияване,състоянието му е добро.Между констатираното професионално заболяване „Вибрационна болест, втори стадий” и изпитваните от ищеца

болки и страдания, описани в исковата молба, е налице причинна връзка

По отношение на предявените и приети за разглеждане обратни искове от Горубсо М. гр.М. срещу Лъки Инвест " Г. за сума 4 481 лева и срещу „ Лъки "Е. Г. за сума 3 018 лева ,ведно със законна лихва ,считано от 11.10.2013г. от датата на установяване на заболяването , съдът направи следните правни изводи :

По категоричен начин от всички писмени и гласни доказателства и от представените основна и допълнителна минно-техническа експертиза се установи ,че ищеца е работил и в Г. М. " гр.М. , в „. Инвест " Г. и в „. Лъки "Е. Г. ,все с инструменти които са допринесли за настъпване на професионалното му заболяване .

В.л. Х. К. в своите заключения е категорично ,че поради липса на бригадни или индивидуални сметки в „. - М.“ е неизвестно полагащо се време по норма на дейностите, при които участниците са работили с инструменти ,генериращи вибрации и общото полагащото време за всичките извършени работи ,и е невъзможно да се определи процентното вибровъздействие.

При това положение съдът намира ,че работата на ищеца и в трите предприятия е довела до професионалното заболяване ,без да може да посочи процент на вибровъздействие за всяко едно от дружествата ответници.Отговорността на двама или повече работодатели за вреди от професионално заболяване на работник е **солидарна**. По силата на препращащата разпоредба на чл.212 КТ субсидиарно приложение намират общите разпоредби на института на непозволеното увреждане, уреден в ЗЗД , и конкретно чл.53 ЗЗД , според който текст, ако увреждането е причинено от неколцина, те отговарят солидарно. Разпоредбата не изисква едновременност на увреждащото въздействие като предпоставка за наличието на съпричиняване. Съпричиняването на професионална болест се изразява във въздействието върху организма на работника на вредни фактори на работната среда или на трудовия процес, съществуващи при полагането на труд от него при повече от един работодател. С оглед спецификата на причиняването на такова увреждане и обективния характер на отговорността по чл. 200 КТ съпричиняването в тези случаи не е обусловено от наличието на виновно действие/бездействие на работодателите.В процеса за обезщетение на вредите не е предмет определянето на размера на дължимото от всеки от съпричинителите обезщетение за причинените вреди, в т.ч. и в случай на предявяване на претенцията само срещу един или някои от тях. Осъденият солидарен длъжник има право да предяви срещу съдлъжниците **регресен иск** за разликата над частта, съответстваща на участието му в увреждането/.В този смисъл е постановеното по чл.290 ГПК решение № 535 от 25.07.2012 г. на ВКС по гр. д. № 1465/2010 г., IV г. о., ГК, докладчик председателят Б. С./ Ще следва да бъде осъден „...“ ,ЕИК ** със седалище и адрес на управление Г. „ул“" №.. представлявано от изп. директор А. Г. М. да заплати в полза

на „. М. "гр.М.,ЕИК-*** със седалище и управление гр.М. „ул"..." №., представлявано от инж С. А. сума в размер на **3 018** лева ,представляваща пропорционално разпределена сума ,с оглед положения рисков трудов стаж на Р. Д. С. в ответното дружество „..." , ведно със законна лихва считано от 09.01.2019г. до окончателно изплащане на сумата .

Ще следва да бъде отхвърлен акцесорния иск за законна лихва за периода от 11.10.2013г. до 09.01.2019г. като неоснователен поради това ,че е погасен по давност -чл.111,б"в" ЗЗД.

Ще следва да бъде осъден „...Е. ,ЕИК-** със седалище и адрес на управление Г. „ул"...." №.. представлявано от инж Н. Н. да заплати в полза на „. М. "гр.М., ЕИК-** със седалище и управление гр.М. „ул"...." №.,представлявано от инж С. А. ,сума в размер на **4 481** лев лева представляваща пропорционално разпределена сума ,с оглед положения рисков трудов стаж на Р. Д. С. в ответното дружество " „. Л. Е., ведно със законна лихва считано от 09.01.2019г. до окончателно изплащане на сумата .

Ще следва да бъде отхвърлен акцесорния иск за законна лихва за периода от 11.10.2013г. до 09.01.2019г. като неоснователен поради това ,че е погасен по давност -чл.111,б"в" ЗЗД

С оглед изхода на делото ще следва да бъде осъден „. М." гр.М. да заплати в полза на Р. Д. С. **1280** лева, представляващи А. възнаграждение за А.С. М. .

Маданският районен съд намира за неоснователно направеното от А.К. възражение за прекомерност на А. възнаграждение на А.С. М. ,тъй като делото е с фактическа и правна сложност .видно от многобройните доказателства по делото и назначавани експертизи по делото.

Ще следва с оглед изхода по предявените обратни искове ответника „. Л. Е. ,ЕИК-* със седалище и адрес на управление Г. „ул" ..." №.. представлявано от инж Н. Н. да заплати в полза на „. М. "гр.М.,ЕИК-*** със седалище и управление гр.М. „ул"..." №.,представлявано от инж С. А. разноси ,представляващи юриск. възнаграждение в размер на **300** лева

Ще следва да бъде осъден ответника „..." ,ЕИК *** със седалище и адрес на управление Г. „ул"..." №... ,представлявано от изп. директор А. Г. М. да заплати в полза на „. М. "гр.М.,ЕИК-** със седалище и управление гр.М. „ул"..." №.,представлявано от инж С. А., **200** лева юриск. възнаграждение Водим от гореизложеното Маданският районен съд

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА ".... " гр.М.,ЕИК-*** със седалище и управление гр.М. „ул"..." №.. представлявано от инж С. А., да заплати на Р. Д. С. ,ЕГН-* от гр.М. , ул"..." №... ,вх"..." ,А... ,обезщетение за причинени неимуществени вреди /болки и страдания /от професионално заболяване –" Вибрационна болест втори стадий, "30 % ТНР, установено с влязло в сила на 17.12.2019г. експертно решение № 2064 / 29.09.2018 г. на ТЕЛК към М. Д. Б. Шукеров – гр. С. и

препотвърдилите го ЕР на НЕЛК №0518/04.04.2019г. и ЕР №2153/177/07.11.2019г. на ТЕЛК при М. Д. "Б. Шукеров "С. , в размер на **15 000/петнадесет хиляди / лева** на основание чл.200,ал.1 КТ във вр. с чл.52 ЗЗД ,ведно със законна лихва върху главницата , считано от 09.01.2019г. до окончателно изплащане на вземането.

ОТХВЪРЛЯ предявеният от Р. Д. С. ,ЕГН-* от гр.М. , ул"..." №...,вх".." ,...2 срещу ,, М. " гр.М.,ЕИК-** със седалище и управление гр.М. ,ул"..." №..., представлявано от инж С. А., акцесорен иск за законна лихва за периода от 11.10.2013г. до 09.01.2019г. върху главницата от 15 000 лева , като неоснователен ,погасен по давност -чл.111б"в" ЗЗД

ОСЪЖДА ,, .." ,ЕИК *** със седалище и адрес на управление Г. ,ул" ..." №.. ,представлявано от изп. директор А.Г. М. да заплати по предявен **обратен иск** в полза на ,, М. "гр.М.,ЕИК-** със седалище и управление гр.М. ,ул"..." №..., представлявано от инж С. А. сума в размер на **3 018/ три хиляди и осемнадесет / лева** ,представляваща пропорционално разпределена сума ,с оглед положения рисков трудов стаж и констатирано професионално заболяване –" Вибрационна болест втори стадий, "30 % ТНР , на Р. Д. С. в ответното дружество ,,... " , ведно със законна лихва считано от 09.01.2019г. до окончателно изплащане на сумата .

ОТХВЪРЛЯ предявеният от ,, М. " гр.М.,ЕИК-** със седалище и управление гр.М. ,ул"..." №...,представлявано от инж С. А. срещу ,,..." ,ЕИК ** със седалище и адрес на управление Г. ,ул"...." №...,представлявано от изп. директор А. Г. М. като неоснователен - погасен по давност -чл.111,б"в" ЗЗД

ОСЪЖДА ,, Л. Е. ,ЕИК-***8 със седалище и адрес на управление Г. ,ул"....." №.. представлявано от инж Н. Н. да заплати по предявен **обратен иск** в полза на ,, М. "гр.М.,ЕИК-*** със седалище и управление гр.М. ,ул"...." №..., представлявано от инж С. А. ,сума в размер на **4 481 /четири хиляди четиристотин и осемдесет и един/ лева**, представляваща пропорционално разпределена сума ,с оглед положения рисков трудов стаж и констатирано професионално заболяване –" Вибрационна болест втори стадий, "30 % ТНР, на Р. Д. С. в ответното дружество " ,, Л. Е., ведно със законна лихва считано от 09.01.2019г. до окончателно изплащане на сумата .

ОТХВЪРЛЯ предявеният от ,, М. " гр.М.,ЕИК-*** със седалище и управление гр.М. ,ул"..." №...,представлявано от инж С. А.срещу ,," №.. представлявано от инж Н. Н. , акцесорен иск за законна лихва за периода от 11.10.2013г. до 09.01.2019г. като неоснователен - погасен по давност -чл. 111,б"в" ЗЗД

ОСЪЖДА ,,.. М." гр.М. ,ЕИК-*** със седалище и управление гр.М. ,ул"...." №., представлявано от инж С. А., да заплати в полза на Р. Д. С. **1280/хиляда двеста и осемдесет / лева** ,представляващи А. възнаграждение за А.С. М. .

ОСЪЖДА ,,.... Е. ,ЕИК-*** със седалище и адрес на управление Г. ,ул""

№.. представлявано от инж Н.Н. да заплати в полза на „. М. "гр.М.,ЕИК-*** със седалище и управление гр.М. „ул"...." №..,представлявано от инж С. А. разноси ,представляващи юриск. възнаграждение в размер на 300 /триста /лева.

ОСЪЖДА „..... " ,ЕИК ** със седалище и адрес на управление Г. „ул"... " №.. ,представлявано от изп. директор А. Г. М. да заплати в полза на „. М. " гр. М.,ЕИК-*** със седалище и управление гр.М. „ул"... " №..,представлявано от инж С. А. 200/двеста / лева юриск. възнаграждение .

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред окръжен съд гр.С. в двуседмичен срок от връчването му на страните Ч. пълномощниците им.

СЪДИЯ: